

Rolnummer 592
Arrest nr. 59/94 van 14 juli 1994

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vragen betreffende artikel 56, § 1, van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, en artikel 76 van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap, gesteld door de Raad van State.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters L. De Grève en M. Melchior, en de rechters K. Blanckaert, L.P. Suetens, H. Boel, L. François, P. Martens, Y. de Wasseige, J. Delruelle, G. De Baets, E. Cerexhe en H. Coremans, bijgestaan door de griffier L. Potoms, onder voorzitterschap van voorzitter L. De Grève,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vragen*

Bij arrest nr. 43.520 van 29 juni 1993, in zake Rudolf Pankert tegen het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering, heeft de Raad van State, afdeling administratie, VIe kamer, aan het Hof de volgende prejudiciële vragen gesteld :

« 1. Is artikel 56, § 1, van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, bestaanbaar met de artikelen 6 en *bis* van de Grondwet doordat het voorschrijft dat de koninklijke en ministeriële besluiten in het Nederlands en het Frans worden gesteld, doch niet in het Duits ?

2. Is artikel 76 van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap bestaanbaar met de artikelen 6 en *bis* van de Grondwet doordat het alleen voorziet in vertalingen van wetteksten en verordeningsteksten, welke vertalingen door de Koning worden vastgesteld, en doordat die vertalingen alleen worden gemaakt binnen de perken van de begrotingskredieten ? »

II. *De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschied*

Bij verzoekschrift van 30 juni 1992 vordert Rudolf Pankert de vernietiging van de verordening van 1 juni 1992 tot wijziging van het koninklijk besluit van 24 december 1963 houdende verordening op de geneeskundige verstrekkingen inzake verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering. Die verordening is vastgesteld door het beheerscomité van de dienst voor geneeskundige verzorging, ter uitvoering van artikel 12, ⁴, van de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering. De verzoeker werpt voor de Raad van State als enig middel de schending op van de artikelen 6 en *bis* van de Grondwet doordat de bestreden verordening in het Nederlands en het Frans is bekendgemaakt, doch niet in het Duits, ofschoon die grondwetsbepalingen iedere discriminatie op grond van de taal verbieden. In zijn arrest van 29 juni 1993 stelt de Raad van State vast dat de verzoeker in werkelijkheid de conformiteit van artikel 56, § 1, van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, met de artikelen 6 en *bis* van de Grondwet betwist en de verzoeker bovendien van oordeel is dat het bepaalde in artikel 76 van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap de naleving van de artikelen 6 en *bis* van de Grondwet niet veilig kan stellen. De Raad besluit overeenkomstig artikel 26 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof voormelde prejudiciële vragen te stellen aan het Arbitragehof.

III. *De rechtspleging voor het Hof*

De expeditie van de verwijzingsbeslissing is op 16 juli 1993 ter griffie ingekomen.

Bij beschikking van 16 juli 1993 heeft de voorzitter in functie de rechters van de zetel aangewezen overeenkomstig de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

De rechters-verslaggevers hebben geoordeeld dat er geen aanleiding was tot toepassing van artikel 71 of 72 van de organieke wet.

Bij beschikking van 5 augustus 1993 heeft het Hof beslist dat het onderzoek in het Nederlands wordt gevoerd overeenkomstig artikel 63, § 2, van de organieke wet.

Van de verwijzingsbeslissing is kennisgegeven overeenkomstig artikel 77 van de organieke wet bij op 6 september 1993 ter post aangetekende brieven.

Het bij artikel 74 van de organieke wet voorgeschreven bericht is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 9 september 1993.

Op schriftelijk verzoek van de Ministerraad van 21 oktober 1993 heeft de voorzitter bij beschikking van dezelfde datum de termijn voor het indienen van een memorie verlengd tot 16 november 1993.

Memories zijn ingediend door :

- R. Pankert, Stendrich 131, 4700 Eupen, bij op 18 oktober 1993 ter post aangetekende brief;
- de Regering van de Duitstalige Gemeenschap, Klötzerbahn 32, 4700 Eupen, bij op 21 oktober 1993 ter post aangetekende brief;
- de Ministerraad, Wetstraat 16, 1000 Brussel, bij op 16 november 1993 ter post aangetekende brief.

Bij beschikking van 11 januari 1994 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest moet worden gewezen, verlengd tot 16 juli 1994.

Van de memories is kennisgegeven overeenkomstig artikel 89 van de organieke wet bij op 14 februari 1994 ter post aangetekende brieven.

De Regering van de Duitstalige Gemeenschap heeft bij op 15 maart 1994 ter post aangetekende brief een memorie van antwoord ingediend.

Bij beschikking van 21 april 1994 heeft voorzitter L. De Grève de zaak voorgelegd aan het Hof in voltallige zitting.

Bij beschikking van 21 april 1994 heeft het Hof de zaak in gereedheid verklaard en de dag van de terechtzitting bepaald op 10 mei 1994.

Van die beschikking is kennisgegeven aan de partijen en hun advocaten bij op 21 april 1994 ter post aange-tekende brieven.

Op de terechtzitting van 10 mei 1994 :

- zijn verschenen :
- . R. Pankert, in persoon;
- . Mr. J.P. De Bandt en Mr. R. Ergec, advocaten bij de balie te Brussel, voor de Regering van de Duitstalige Gemeenschap;
- . Mr. W. Debeuckelaere, advocaat bij de balie te Gent, voor de Ministerraad;
- hebben de rechters-verslaggevers H. Coremans en Y. de Wasseige verslag uitgebracht;
- zijn R. Pankert en de advocaten gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de artikelen 62 en volgende van de organieke wet, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

IV. *In rechte*

- A -

Memorie van R. Pankert

A.1.1. De indiener van de memorie betoogt met betrekking tot de tweede prejudiciële vraag vooreerst dat het gelijkheidsbeginsel wordt geschonden wanneer niet ook een Duitstalige versie van een wettelijke maatregel wordt bekendgemaakt, nu de Grondwet het bestaan van vier taalgebieden en van drie gemeenschappen heeft erkend. De Duitstalige Gemeenschap vormt geen minderheid en de drie officiële talen worden in artikel 140 van de Grondwet op gelijkwaardige wijze behandeld. Het feit dat een Duitstalige versie pas achteraf en door een bijkomende handtekening van de Koning wordt vastgesteld, is in strijd met het gelijkheidsbeginsel.

Ook het feit dat enkel vertalingen worden gemaakt binnen de perken van de begrotingskredieten is in strijd met het gelijkheidsbeginsel: het is niet te verantwoorden dat een maatregel die voor de gehele federale Staat geldt, om financiële redenen slechts in twee van de drie landstalen wordt bekendgemaakt. De indiener van de memorie haalt vervolgens een reeks voorbeelden aan van normen die niet in het Duits werden bekendgemaakt terwijl ze van belang zijn voor de Duitstalige burgers. Hij wijst op de kosten die personen en instellingen dienen te maken voor niet-officiële vertalingen die in rechte geen waarde hebben, waardoor die personen of instellingen worden gediscrimineerd ten aanzien van de andere burgers.

A.1.2. Ten aanzien van de eerste prejudiciële vraag wijst de indiener van de memorie erop dat de bepaling, thans opgenomen in artikel 56, § 1, van de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, reeds bij haar totstandkoming in strijd was met het gelijkheidsbeginsel daar het aan het bestaan van het Duitse taalgebied voorbijging.

Memorie van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap

A.2. De Regering van de Duitstalige Gemeenschap is van oordeel dat zowel artikel 56 van de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken als artikel 76 van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap een ongelijke behandeling inhouden die sinds 1983 niet meer kan worden verantwoord. Uit de Grondwetsherzieningen van 1970 en 1983 en de wet van 31 december 1983 volgt dat het Duitse taalgebied en de Duitstalige Gemeenschap op hetzelfde niveau worden geplaatst als de andere taalgebieden en gemeenschappen. Hierdoor heeft de Duitse taal hetzelfde juridische statuut gekregen als de Franse en de Nederlandse taal, zodat alle federale wetten en besluiten in de drie landstalen dienen te worden gesteld.

Vóór 1983 kon het feit dat wetten en besluiten niet in het Duits werden vertaald en bekendgemaakt, weliswaar nog worden verantwoord door de omstandigheid dat de Duitse taal en de Duitstalige Gemeenschap nog niet over een gelijkgesteld juridisch statuut beschikken; sedert 1983 bestaat voor die ongelijke behandeling echter geen verantwoording meer.

Die statutaire gelijkheid dient des te meer in acht te worden genomen daar sedert 1991 artikel 140 van de Grondwet bepaalt dat de tekst van de Grondwet eveneens in het Duits wordt gesteld. De Regering van de Duitstalige Gemeenschap ziet geen enkele reden waarom dit niet ook zou gelden voor wetten, internationale verdragen, koninklijke en ministeriële besluiten.

Zelfs al zou het doel van de wetgever dat erin bestaat kosten en andere praktische moeilijkheden te vermijden, legitiem zijn - hetgeen de Regering van de Duitstalige Gemeenschap betwist - dan nog zouden de aangewende middelen om dat doel te bereiken onevenredig zijn omdat het aangewende onderscheidingscriterium de grondbeginselen van de Belgische rechtsorde miskent. Het onderscheid miskent immers de grondwettelijk verankerde gelijkheid van de drie gemeenschappen en de drie landstalen. Uit een vergelijking van de artikelen 59*bis* en 59*ter* van de Grondwet, zoals uitgevoerd door de wet van 31 december 1983, blijkt dat de statuten van de drie gemeenschappen volstrekt identiek zijn. De bestaande verschillen zijn slechts te wijten aan bijzondere omstandigheden en kunnen worden beschouwd als zijnde van ondergeschikt belang. Uit de lezing van de artikelen 3*bis*, 3*ter* en 140 van de Grondwet blijkt dat de Duitse taal op voet van gelijkheid staat met de Nederlandse en Franse taal.

Anderzijds kan uit artikel 129 van de Grondwet worden afgeleid dat alle normen op zodanige wijze toegankelijk moeten worden gemaakt dat alle rechtssubjecten niet alleen van het bestaan van die normen in kennis worden gesteld, maar dat zij ook over de inhoud worden geïnformeerd, wat tevens voortvloeit uit het beginsel van de rechtszekerheid. De Regering van de Duitstalige Gemeenschap betoogt dat, wanneer de Grondwetgever en de wetgever bepaalde inwoners het recht verlenen zich in het Duits uit te drukken, onder meer in administratieve en gerechtelijke aangelegenheden, zij hun tevens het recht geven alleen die taal te kennen en te verstaan, waaruit de verplichting voortvloeit ook Duitse teksten ter beschikking te stellen die op authentieke wijze de wil van de wetgever weergeven. Er moeten bijgevolg voldoende middelen beschikbaar zijn om dat te kunnen verwezenlijken. De gelijkwaardige toegang tot de wet wordt evenwel niet verwezenlijkt door artikel 76 van de wet van 31 december 1983 : die bepaling waarborgt op geen enkele manier dat alle teksten die de Duitstalige Belgen betreffen, in het Duits worden vertaald en bovendien gaat het om vertalingen die pas later worden bekendgemaakt. Uit de sinds 1983 bestaande statutaire gelijkheid tussen de verschillende taalgebieden en gemeenschappen en uit het beginsel neergelegd in artikel 129 van de Grondwet volgt dat er sinds dat jaar een rechtstreekse en officiële Duitse vertaling van de normen van de centrale overheid moet bestaan. Gelet op het feit dat die verplichting pas vanaf 1983 bestaat, kan worden aangenomen dat de teksten die van vóór dat jaar dateren, slechts geleidelijk dienen te worden vertaald.

Volgens de Regering van de Duitstalige Gemeenschap houdt de grondwettelijke verplichting van de bekendmaking van de normen in de drie landstalen in dat daartoe de nodige financiële middelen ter beschikking worden gesteld. Het feit dat vertalingen slechts « binnen de perken van de begrotingskredieten » kunnen gebeuren, heeft tot gevolg dat de waarborg van een effectieve toegang tot de normen voor de Duitstaligen volkomen ontoereikend is. Wat de teksten daterend van vóór 1983 betreft had de wetgever moeten voorzien in een verplichting ten aanzien van het resultaat, terwijl de teksten daterend van na 1983 onmiddellijk in het Duits, samen met de twee andere landstalen, zouden moeten worden bekendgemaakt. De Regering van de Duitstalige Gemeenschap merkt op dat dit reeds het geval is met de rechtsregels van het Waalse Gewest en dat er geen enkele reden is om de normen van de federale Staat verschillend te behandelen.

Mocht het Hof toch een objectieve verantwoording vinden voor het feit dat de normen van na 1983 pas achteraf worden vertaald, dan moet op zijn minst worden toegegeven dat de restrictie « binnen de perken van de begrotingskredieten » geen voldoende waarborg biedt voor de permanente werking van de vertaaldiensten, die uiteraard onontbeerlijk is om de Duitstalige Belgen een doeltreffende en effectieve toegang tot de federale rechtsregels te verzekeren.

Tot besluit kan aldus worden gesteld dat artikel 76 van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap een duidelijke schending van de artikelen 6 en 7*bis* van de Grondwet inhoudt, in zoverre de restrictie « binnen de perken van de begrotingskredieten » een absoluut ontoereikende waarborg biedt voor de effectieve toegang tot de normen van de federale Staat en de effectieve kennis ervan. De verantwoording die voor die bepaling wordt aangevoerd kan niet worden beschouwd als

objectief, passend en redelijk daar zij enkel is gegrond op moeilijkheden van praktische aard en op opportuniteitskwesities. Bovendien is de verantwoording onverenigbaar met de grondbeginselen van de Belgische rechtsorde en is zij bijgevolg onevenredig.

Memorie van de Ministerraad

A.3. De Ministerraad stelt vooreerst vast dat er een ongelijkheid bestaat in zoverre de Duitstalige Belgen niet dezelfde toegang hebben tot de koninklijke en ministeriële besluiten als de overige Belgen die wel in hun eigen taal of in de taal van hun gemeenschap die normen kunnen kennen. Volgens de Ministerraad wordt die ongelijkheid echter in de wet van 31 december 1983 weggewerkt. Gelet op het feit dat het omzetten in het Duits van de normen die op federaal niveau tot stand komen, een enorme werklast met zich meebrengt, werd een regeling uitgewerkt die een zekere fractionering en differentiëring met zich meebrengt. Zo is de Duitse tekst van de Grondwet een zowel officiële als authentieke tekst, wordt in het grondwettelijk contentieux rekening gehouden met de Duitstaligen, is het Duits ofwel als authentieke teksttaal of in officiële vertaling terug te vinden op het niveau van de Duitstalige Gemeenschap of van het Waalse Gewest en werd voor de overige normen voorzien in een vertalingsmechanisme dat is geregeld in titel IX van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap. Het blijft evenwel een feit dat de Duitse taal nog niet op dezelfde voet wordt behandeld als de Nederlandse en de Franse taal. Volgens de Ministerraad kan die ongelijke behandeling echter worden verantwoord.

De Duitstalige Belgen bevinden zich immers niet in een identieke feitelijke toestand als de overige Belgen die Nederlands- of Franstalig zijn. Het Duits wordt immers slechts door een kleine minderheid van de Belgen gesproken en het Duitse taalgebied is veel kleiner dan de andere taalgebieden. Dit objectieve verschil heeft ertoe geleid dat het Duits op normatief vlak pas recent als een officiële of authentieke taal wordt beschouwd, maar ook dat de « doorwerking » van de gelijkheid van het Duits aan beperkingen onderhevig is die hun oorsprong vinden in de beperktheid van de budgettaire middelen.

De Ministerraad herinnert eraan dat het Hof reeds verschillende malen heeft aangenomen dat de budgettaire beperkingen, ingegeven door de zorg voor het evenwicht van de openbare financiën, een doel is dat een verschil in behandeling kan verantwoorden.

De Ministerraad is voorts van oordeel dat de aangewende middelen evenredig zijn met het beoogde doel, daar begroting per begroting wordt nagegaan en vastgesteld welke middelen kunnen worden vrijgemaakt voor de vertaling van wetten, besluiten en verordeningen. Ook *in concreto* wordt een aantal middelen ingezet om vertalingen in het Duits tot stand te brengen.

Memorie van antwoord van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap

A.4. De Regering van de Duitstalige Gemeenschap betoogt in haar memorie van antwoord vooreerst dat, grondwettelijk gezien, het Duits één der drie officiële landstalen is die volledig is gelijkgesteld met de twee andere landstalen, terwijl ook de Duitstalige Gemeenschap en het Duitse taalgebied op gelijke voet staan met de andere gemeenschappen en taalgebieden.

De Regering van de Duitstalige Gemeenschap betwist vervolgens de stelling van de Ministerraad dat het onderscheid dat ten nadele van de Duitstalige Belgen bestaat, ten aanzien van de toegang tot de inhoud van normen zou berusten op een objectief criterium en een redelijk verband zou vertonen met het doel dat door de betwiste regeling wordt nagestreefd.

Het kwantitatieve onderscheid dat tussen de Duitstalige Belgen, enerzijds, en de Nederlands- en Franstalige Belgen, anderzijds, bestaat, is volgens de Regering van de Duitstalige Gemeenschap geen objectief onderscheid, daar het indruist tegen basisbeginselen van de Belgische rechtsorde, met name het grondwettelijk op gelijke voet stellen van de verschillende gemeenschappen en taalgebieden.

Bovendien wijst de Regering van de Duitstalige Gemeenschap erop dat de betwiste ongelijkheid van behandeling in de eerste plaats betrekking heeft op een categorie van individuen, namelijk de Duitstalige Belgen. Het recht op toegang tot de op hen toepasselijke normen in hun landstaal is een individueel recht dat zonder onderscheid aan alle Belgen toekomt en bijgevolg niet kan afhangen van de kwantitatieve grootte van de groep

waartoe de individuen behoren.

De Regering van de Duitstalige Gemeenschap wijst er voorts op dat het doel van de betwiste bepalingen - het nastreven van het evenwicht van de openbare financiën - niet mag indruisen tegen de grondbeginselen van de Belgische rechtsorde, wat ten deze het geval is daar de betwiste bepalingen ingaan tegen de gelijkheid van de taalgemeenschappen en de taalgebieden, tegen het beginsel dat elke Belg in die officiële landstaal die de zijne is toegang dient te hebben tot het federale recht en tenslotte tegen het beginsel dat eenieder geacht wordt de wet te kennen. Een gevolg van deze beginselen is dat de federale normen in de drie landstalen toegankelijk moeten worden gemaakt, waardoor ook het basisbeginsel van de rechtszekerheid in acht wordt genomen. Het evenredigheidsbeginsel is volgens die Regering derhalve niet in acht genomen.

De Regering van de Duitstalige Gemeenschap besluit dan ook dat de normen van de federale Staat in het Duits moeten worden bekendgemaakt, of dat er tenminste een latere officiële vertaling - dus met juridische geldigheid - dient te worden gerealiseerd.

- B -

B.1. Artikel 56, § 1, eerste lid, van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, bepaalt : « De koninklijke en ministeriële besluiten worden gesteld in het Nederlands en in het Frans ».

Artikel 76, § 1, 1°, van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap, vervangen bij artikel 16 van de wet van 18 juli 1990, bepaalt : « Binnen de perken van de begrotingskredieten wordt de arrondissementscommissaris bevoegd voor het Duits taalgebied belast met : 1° het opstellen en verspreiden van de officiële vertaling in het Duits van de wetten, decreten, ordonnances, besluiten en verordeningen; ».

De prejudiciële vraagstelling heeft betrekking op de vraag of de inwoners van het Duitse taalgebied ten opzichte van de inwoners van de andere taalgebieden al dan niet worden gediscrimineerd doordat er geen authentieke Duitse tekst van de federale rechtsregels bestaat of, zo die vraag ontkennend wordt beantwoord, doordat vertalingen van die rechtsregels alleen binnen de perken van de begrotingskredieten worden gemaakt.

B.2. De grondwettelijke regels van de gelijkheid en de niet-discriminatie sluiten niet uit dat een verschil in behandeling tussen categorieën van personen wordt ingesteld, voor zover dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is.

Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld rekening houdend

met het doel en de gevolgen van de betwiste maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer vaststaat dat er geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.

B.3. Voor de inwoners van het Duitse taalgebied ligt het recht op toegang tot de federale wetgeving in de eigen taal besloten in het hiervoor aangehaalde artikel 76 van de wet van 31 december 1983 tot hervorming van de instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap. Dat artikel bevat evenwel een dubbele beperking: eensdeels wordt de toegang tot de wetgeving enkel verzekerd door het ter beschikking stellen van vertalingen en niet van een authentieke tekst in het Duits, anderdeels worden de officiële vertalingen slechts tot stand gebracht « binnen de perken van de begrotingskredieten ». Het Hof dient te onderzoeken of er voor elk van die beperkingen een afdoende verantwoording bestaat.

B.4. De vraag of uit het gelijkheidsbeginsel voortvloeit dat de inwoners van het Duitse taalgebied het recht hebben om te beschikken over een authentieke Duitse tekst van de federale wetten, besluiten en verordeningen, betreft niet enkel de toegang tot de wetgeving voor het rechtssubject, maar houdt ook onmiddellijk verband met de organisatie en de werking van de instellingen die bij het normeren zijn betrokken.

Het recht voor een inwoner van het Duitse taalgebied op toegang tot de federale wettelijke en verordenende teksten in zijn eigen taal vereist niet noodzakelijkerwijze het bestaan van authentieke teksten.

Dat de Nederlandse en Franse teksten authentiek zijn terwijl de Duitse teksten officiële vertalingen zijn, vindt zijn grond in de organisatie zelf van de federale instellingen.

Eisen dat een authentieke Duitse tekst van de federale wetten, besluiten en verordeningen bestaat zou een reorganisatie van de structuren en van de werking van het Belgisch federatief stelsel vergen. Het verschil steunt derhalve op een objectief criterium dat het onderscheid op een redelijke wijze verantwoordt.

De wetsartikelen die het onderwerp zijn van de prejudiciële vragen schenden niet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet (vroegere artikelen 6 en *6bis*) in zoverre zij niet voorzien in het

bestaan van een authentieke Duitse tekst van de federale wetten, besluiten en verordeningen.

B.5.1. Artikel 76, § 1, van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap, vervangen bij artikel 16 van de wet van 18 juli 1990, legt aan de arrondissementscommissaris bevoegd voor het Duitse taalgebied de verplichting op te zorgen voor het opstellen en verspreiden van de officiële vertaling in het Duits van met name de federale wetten, besluiten en verordeningen, doch « binnen de perken van de begrotingskredieten ».

Uit geen bepaling van Grondwet of wet en evenmin uit enig algemeen rechtsbeginsel kan worden afgeleid dat het ontbreken van een officiële vertaling, in het Duits, van wetten, besluiten en verordeningen, de bindende kracht hiervan ten aanzien van de inwoners van het Duitse taalgebied zou ontnemen.

Het gelijkheidsbeginsel zou evenwel zijn geschonden mocht voor een categorie van Belgische burgers de toegang tot de teksten van de federale wet- en regelgeving moeilijker worden gemaakt doordat zij niet in de mogelijkheid verkeren van die teksten in hun taal kennis te nemen.

Mochten de termen «binnen de perken van de begrotingskredieten» worden geïnterpreteerd als zouden zij toestaan dat willekeurig, door de niet-toekenning van de vereiste begrotingskredieten, het aantal vertalingen wordt beperkt, dan zou een schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet (vroegere artikelen 6 en *6bis*) voorhanden zijn, vermits de toegang voor de inwoners van het Duitse taalgebied tot de federale wettelijke en verordenende bepalingen op onevenredige wijze zou worden beperkt.

B.5.2. Uit de parlementaire voorbereiding van bedoeld artikel 16 van de wet van 18 juli 1990 blijkt evenwel dat de vertaling van de wettelijke en verordenende teksten in de Duitse taal in beginsel is aanvaard (*Parl. Hand.*, Senaat, 4 juli 1990, p. 2490; *Gedr. St.*, Kamer, 1989-1990, nr. 1254/2, p. 8).

De toevoeging van de termen «binnen de perken van de begrotingskredieten» wordt verantwoord door de overweging dat «het onmogelijk is een zo omvangrijke opdracht op korte termijn uit te voeren» (*Gedr. St.*, Senaat, 1989-1990, nr. 927-3, p. 3).

Artikel 76, § 1, 1°, van de wet van 31 december 1983, vervangen bij artikel 16 van de wet van 18 juli 1990, moet dan ook aldus worden begrepen dat het een werkelijke verplichting oplegt om binnen een redelijke termijn alle wettelijke en verordenende teksten van de federale overheid in de Duitse taal te vertalen.

B.5.3. Daar het voorbehoud «binnen de perken van de begrotingskredieten» aan de betwiste bepaling elke normatieve draagwijdte zou ontnemen mocht het naar de letter worden genomen en daar het slechts verantwoord is door de omvang van de achterstand, moet het worden gelezen als enkel betrekking hebbende op de teksten daterende van vóór de datum van inwerkingtreding van artikel 16 van de wet van 18 juli 1990, zijnde 1 januari 1989; die teksten moeten geleidelijk worden vertaald naargelang van hun belangrijkheid voor de inwoners van het Duitse taalgebied.

Wat de teksten van na die datum betreft, moet de vertaling ervan systematisch zijn en moet zij

op de bekendmaking van die teksten in het *Belgisch Staatsblad* volgen, aangenomen zijnde dat de arrondissementscommissaris over de nodige tijd beschikt om de betrokken vertaling op te stellen en te verspreiden.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

- artikel 56, § 1, eerste lid, van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet;

- artikel 76, § 1, 1°, van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap, geïnterpreteerd zoals aangegeven onder B.5, schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet.

Aldus uitgesproken in het Nederlands, het Frans en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 14 juli 1994.

De griffier,

De voorzitter,

L. Potoms

L. De Grève